

Arbetsmarknadsförvaltningen
Tjänsteskrivelse till arbetsmarknadsnämnden

Datum:
2023-02-01

Diarienummer:
AMN-2022-00424

Handläggare:
Eva Hellstrand

Uppföljning av internkontrollplan 2022

Förslag till beslut

Arbetsmarknadsnämnden beslutar

1. **att** godkänna avrapportering av internkontrollplan för 2022 samt
2. **att** överlämna avrapporteringen av internkontrollplan för 2022 till kommunstyrelsen.

Ärendet

I bilaga sammanfattas det arbete med internkontroll och den uppföljning som gjorts under 2022 utifrån internkontrollplanen.

Beredning

Ärendet har beretts inom arbetsmarknadsförvaltningen.

Föredragning

Granskningen har avsett totalt 15 riskbeskrivningar fördelat på följande kontrollområden:

- Kontroll av system och rutiner (8)
- Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut (3)
- Finansiell kontroll (3)
- Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv (1)

Beskrivning av åtgärder utifrån kontrollmoment i planen återfinns i bilaga.

Ekonomiska konsekvenser

Inte aktuellt i detta ärende.

Beslutsunderlag

- Tjänsteskrivelse, daterad 1 februari 2023
- Bilaga, Avrapportering av internkontrollplan för 2022 för arbetsmarknadsnämnden

Arbetsmarknadsförvaltningen

Lena Winterbom
Förvaltningsdirektör

Arbetsmarknadsnämnden

Rapport

Handläggare:
Eva Hellstrand

Datum:
2023-02-01

Diarienummer:
AMN-2022-00424

Avrapportering av internkontrollplan för 2022 För arbetsmarknadsnämnden

Innehåll

Arbetet med intern kontroll under året	3
Sammanfattning av granskningar	4
Fördjupad redovisning av kontrollmoment.....	11

Arbetet med intern kontroll under året

Ett underlag till förvaltningens arbete med internkontrollplan respektive verksamhetsplan är den riskhantering och omvärldsbevakning som görs årligen. Årets workshop i förvaltningen genomfördes i juni och ledde fram till följande prioriterade riskområden:

- långtidsarbetslöshet
- ojämnt arbetsmarknadsinträde
- ökad otrygghet, minskad framtidstro och försämrad psykisk hälsa bland unga
- kompetensförsörjningen samt
- ökad mångfald och förändrade livsmönster

Utifrån de risker som identifieras görs en fördelning av vilka risker och kontrollmoment som bör läggas i verksamhetsplan och vilka som bättre hör hemma i internkontrollplanen. Den absoluta majoriteten av de prioriterade riskerna har en tydlig koppling till verksamhetsplanen och utgör underlag till denna utifrån en bedömning av vad som bäst gagnar styrningen av nämndens verksamhet.

Arbetsmarknadsnämnden informerades om de prioriterade områdena vid nämndmöte i september med möjlighet att ge kommentarer till valda områden. De prioriterade riskerna behandlades också i september på en workshop med deltagare från förvaltningen som underlag för verksamhetsplan 2023.

Uppföljning av internkontrollplanen rapporteras av särskilt ansvariga på respektive avdelning inom förvaltningen. Rapporteringen sker i uppföljningssystemet Hypergene. Vissa kontrollmoment finns för två eller för alla tre avdelningar, andra är specifika för respektive verksamhet. Det finns även vissa kontrollmoment med ett förvaltningsövergripande ansvar. Svaren från avdelningarna sammanfattas i rapporteringen av förvaltningens samordnare för internkontrollen.

I arbetet med internkontrollplan för 2023 har risker och kontrollmoment fortsatt setts över i syfte att få väsentliga och prioriterade moment kvar. Arbetet har gjorts tillsammans med respektive avdelning. Underlag till mötena med avdelningarna är ett förslag till internkontrollplan för 2023 som bygger på årets plan samt det arbete som gjorts tidigare under året avseende risk- och omvärldsanalys. Sammantaget är detta ett utvecklingsarbete som förväntas öka förståelsen av internkontrollen. En strävan är att lyfta fokus från själva kontrollerna i sig till åtgärder och effekter av kontrollerna.

Sammanfattning av granskningar

Granskningar som rapporteras per december.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
Kontroll av system och rutiner	Det råder oklarhet om vilken information som är viktig för verksamheten samt hur ansvaret för informationen uttrycks vilket leder till att risker inte identifieras och att skyddsåtgärder inte vidtas vilket i sin tur leder till störning eller avbrott i produktionen.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att ansvaret för information följer verksamhetsansvaret och att informationstillgångar är inventerade.	Kontrollera att delegations- och arbetsordning uttrycker ett mandat och ansvar som stödjer en ändamålsenlig informationshantering Kontrollera att informationstillgångarna är inventerade genom att följande är genomfört: informationshanteringsplanen är kommunicerad och hålls aktuell samt att artikel 30-registret över personuppgiftsbehandlingar är upprättad och hålls aktuell.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Arbetsmarknadsnämnden antog informationshanteringsplan under 2021. Planen revideras under hösten 2022/vinter 2023. Artikel 30-registret för arbetsmarknadsförvaltningen kommer också att revideras. Revideringen planeras att vara klar till sommaren 2023. Utbildningar i GDPR för medarbetare och chefer har genomförts under året. Det berör informations säkerhet för medarbetare samt GDPR för chefer och ledare. AMF har en arkivorganisation som har startat under 2022. Genom denna kommer arkiven att ses över och även gallring.
	Nödvändiga rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar saknas, är okända eller oprövade vilket gör att ett avbrott i informationsförsörjningen medför stora störningar i produktionen och svårigheter vid återgång till normal verksamhet.	Obligatoriskt kontrollmoment: Kontroll av att behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar är inventerat. Nödvändiga rutiner och planer är dokumenterade, kända och prövade.	Kontrollera att det finns ett dokumenterat underlag (från t.ex. riskanalys, kontinuitetshantering) som beskriver behovet av rutiner och planer för hantering av avbrott och störningar. Kontrollera att rutiner och planer är testade och utvärderade.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Frågorna hänger samman med kommunens arbete med plan för höjd beredskap där förvaltningen medverkar i planarbetet. Ett förvaltningsövergripande arbete i dessa frågor kommer att fortsätta under 2023.

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
	Risk att elever inte kan slutföra sin yrkesutbildning om inte lagstadgad APL kan genomföras. Detta leder till att elever inte får en fullständig yrkesutbildning och att kommunen inte följer styrdokumentet.	Problematiken gäller främst vård- och omsorgsutbildningar och där kan fältstudier utvecklas som ett komplement till APL. Fortsätta att utveckla nätverk och samarbeten kopplade till utbildningarna inom vård och omsorg.	Följa upp de fältstudier som genomförts - både kvantitativt och kvalitativt. Ansvarig: UJC-VUX Följa upp genom att studera protokoll att APL-frågan hålls levande i relevanta samverkansforum.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Fältstudier som enbart varit aktuellt inom vård- och omsorgsutbildningarna har inte genomförts under året. Arbetsplatsförlagt lärande (APL) finns på agendan på alla utbildningars yrkesråd. Dessutom är APL-frågan aktuell på olika nätverksträffar, på Resam-mötena, Teknik College och Vård och Omsorgs College. I dialog med alla anordnare bevakas APL-läget. Ett konkret exempel är en eftermiddag i december då ett rektorsmöte inom vuxenutbildningen i Uppsala ägnades helt åt APL-frågan.
	Risk att organisationen missar att ge relevant stöd till personer som fått kod arbetslös men inte har insats via UJC eller Arbetsförmedlingen (AF)	Kontroll av stöd till arbetslös (kontroll av akter som fått kod arbetslös, men där det inte finns insatser via UJC eller AF) för att säkerställa planering och orsakskod.	Avdelningen Socialtjänst - Ekonomiskt bistånd har genomfört 45 stickprovskontroller (15 per tertiäl) av akter som fått kod arbetslös men inte har insatser via Utbildnings- och jobbcenter (UJC) för att säkerställa planering samt orsakskod.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen	Tre olika kategorier har definierats utifrån de ärenden som kontrollerats. Detta är felaktig orsakskod (17 ärenden), arbetssökande via AF och borde vara anvisade till UJC (20 ärenden) och klienter (8 ärenden) som har rätt kod men inte kan anvisas. Förslag till åtgärd: Utifrån utformningen av kommunens överenskommelse med Arbetsförmedlingen bör hanteringen av målgruppen arbetslösa biståndsmottagare utredas.
	Risk för att förutsättningar att använda befintlig teknik och den teknik som utvecklats under Covid - 19 inte finns hos alla, till exempel för studerande som inte har bra uppkoppling, saknar kunskaper, bor trångbott etc.	Uppföljning av att de digitala lösningarna i undervisningen fungerar. Utforma grundläggande analog och digital samhällsservice och tjänster så att de ska kunna användas av alla i största möjliga utsträckning.	Uppföljning genom det arbete som sker enligt plan för vuxenutbildningen med fokusområdet digitalisering. Uppföljning av tillgänglighet.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	En mer flexibel utbildning än traditionell klassrumsundervisning har utvecklats, hybrid, där elever kan medverka både på plats och på distans vid samma tillfälle. Inom avdelningen Socialtjänst - Ekonomiskt bistånd har det under 2022 månadsvis (saknas statistik för februari), varit drygt 80 % som ansökt digitalt om

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
					<p>ekonomiskt bistånd. Pappersansökan finns för de som föredrar att använda det.</p> <p>Det görs en djupgående genomlysning av Utbildning- och jobbcenters webb för att göra den både mer lättillgänglig, lättnavigerad och begriplig.</p>
	<p>Risk att klienter kvarstår i nämndens verksamheter längre än nödvändigt vilket leder till inlåsnings effekter.</p>	<p>Redovisning och kontroll</p>	<p>Studera 20 av de 50 personer som under längst tid varit inskrivna hos AMA. Titta på gemensam nämnare - röd tråd.</p>	<p>Se särskild redovisning under fördjupad redovisning av kontrollmoment nedan.</p>	<p>Se särskild redovisning under fördjupad redovisning av kontrollmoment nedan.</p>
	<p>Risk att inte alla enheter kan ta emot synpunkter digitalt på uppsala.se.</p>	<p>Ta fram underlag och se över möjligheter, samverka med avdelning, kommunledningskontoret och IT.</p>	<p>Avstämning med berörda</p>	<p>Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds kolumnen.</p>	<p>Enligt uppgift från administratör för Utbildnings- och jobbcenter arbetsmarknad samt för avdelningen Socialtjänst - Ekonomiskt bistånd fungerar systemet för synpunktshandling i sig bra även om inkomna handlingar i systemet oftare är av arten klagomål mot handläggare eller felaktiga beslut än faktiska synpunkter gentemot verksamheten. Även för vuxenutbildningen fungerar den digitala synpunktshandling och synpunkter leder ofta till åtgärder i syfte att förbättra kvaliteten. Kommunledningskontoret har under året arbetat med ett koncernövergripande system för synpunktshandling. Det har dock visat sig att den pilotlösning som gjorts för vård- och omsorgsförvaltningen inte är skalbar. Kommunledningskontoret kommer därför titta på andra lösningar och arbetet kommer att tas vidare under 2023. Arbetsmarknadsförvaltningen har</p>

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
					bjudits in att delta i detta utvecklingsarbete.
	Risk för bristande resursutnyttjande	Cirkulär ekonomi - kontakt tas med intendent för återbruk av möbler, varor, redskap m m	Följa upp att cirkulär ekonomi tillämpas.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	På ledningsgruppsmöte hösten 2022 har samtliga chefer informerats om att andrahandsmarknaden ska undersökas innan inköp görs av möbler.
Kontroll av efterlevnad av regler, policyer och beslut.	Risk att arbetsmarknadsförvaltningen inte följer arbetsmiljölagstiftningens föreskrifter gällande ungdomarnas arbetsmiljö vid interna och externa placeringar vid feriearbete.	Säkerställa att AFS 2012:3 efterlevs.	Följa upp att rutiner för arbetsmiljö enligt AFS 2012:3 efterlevs för feriearbetsplatser.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Rutin har tagits fram. Nytt arbetssätt från och med 2023.
	Risk att inte tillräcklig kunskap finns om rapporteringsvägar enligt Socialstyrelsens föreskrifter.	Kontrollera kännedom om avvikelser/Lex Sarah hos medarbetare till exempel på APT.	Kontroll av att information har getts till medarbetare	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Under hösten 2022 har samtliga chefer inom ekonomiskt bistånd fått information och genomgång avseende Lex Sarah. I januari eller februari 2023 kommer Lex Sarah och avvikelser skötas inom verksamhetssystemet Lifecare. I samband med införandet av hanteringen i Lifecare kommer samtliga medarbetare få information om Lex Sarah och avvikelshantering.
	Sekretesshanteringen har inte hängt med den ökade användningen av digitala verktyg. Risk att digitala samtal som omfattas av sekretess blir offentliga. Risk att fel verktyg används.	Förmedla information till ansvariga inom avdelningarna.	Information från IT centralt i kommunen kommuniceras till ansvariga inom avdelningarna.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	Uppsala kommun har infört tjänsten "Digitalt möte" som är en mötestjänst för alla verksamheter som behöver kunna genomföra säkra digitala möten. Avdelningen Socialtjänst - Ekonomiskt bistånd har använt tjänsten främst i samband med samordnad individuell planering (SIP). Information har gått ut om

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
					<p>att Teams inte ska användas i klientmöten eller i möten där person- och sekretessuppgifter används. Ett arbete som gjorts under 2022 är att de upphandlade aktörerna på Utbildnings- och Jobbcenter - Arbetsmarknad nu också har tillgång till meddelandefunktionen i Lifecare och på så sätt uppger avdelningen att man säkrat att kommunikationen inte går via mejl eller andra osäkra sätt. Vid behov som inte kan täckas av Lifecare, används tjänsten "Säkra meddelanden".</p>
Finansiell kontroll	Risk att nämnden betalar ut felaktigt försörjningsstöd.	Hantering av utbetalning av försörjningsstöd.	Genomgång/kontroll av nya klienter.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	<p>Resultat av kontroll: Mellan 2021-12-15 och 2022-12-12 har 2 825 aktualiseringar för nyansökan registrerats Lifecare. 60 av dem har registrerats med beslut att ej inleda utredning. 136 gånger har enhet Mottagning registrerat att ansökan återtagits. Alla hushåll genomgår inledande kontroll vid nyansökan. Kontrollen består av utredningssamtal med enhet Mottagning, genomgång av kontrollhandlingar och utredning i KIR, SSBTEK samt företagsregister.</p>
	Risk att bidragsbrott inte hanteras på rätt sätt.	Hantering av bidragsbrott.	Uppföljning av felaktigt utbetalt belopp, antal hushåll samt åtgärder.	Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.	<p>Uppgifter kontrolleras genom sökverktyget i verksamhetssystemet. Antal utredningar "misstänkt bidragsbrott" öppnade under perioden är 24 stycken. Antal polisanmälningar är 11. Antal nedlagda ärenden under perioden är 2. Antal återkrav öppnade i ärende för misstänkt bidragsbrott 15. Totalt antal ärenden för återkrav/återbetalning,</p>

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
					<p>ekonomiskt bistånd, öppnade under perioden är 163. Eventuella åtgärder: FUT-utredare (felaktiga utbetalningar) har rekryterats och påbörjade sin tjänst i augusti 2022. Tjänsten fokuserar på att arbeta prioriterat med bidragsbrottsutredningar för att säkerställa jämn arbetsfördelning inom området FUT. Under 2022 har ett arbete genomförts för att förbättra processer kring återkrav.</p>
	<p>Risk att oskälig boendekostnad utgår.</p>	<p>Kontroll för att kunna vidta adekvata åtgärder mot oskäliga bostadskostnader.</p>	<p>Kontroll genom stickprov/tertiäl bland hushåll med boendekostnader över högsta godtagbara nivå.</p>	<p>Granskningen är genomförd utan anmärkning. Se motivering i åtgärds-kolumnen.</p>	<p>Kontrollmoment: Kontroll genom 15 stickprov/tertiäl (45 under 2022) bland hushåll med boendekostnader över högsta godtagbara nivå Ärendena har identifierats genom att ta ut slumpade ärenden som har en hyra vilken överstiger högsta godtagbara kostnaden för hushållets storlek. 18 ärenden med oskäliga bostadskostnader har kunnat identifierats i urvalet. Resultat: 9 ärenden har hyror som överstiger högsta godtagbara nivå men saknar dokumenterade åtgärder för att sänka hyran. 1 ärende har anvisat boende med kommunalt andrahandskontrakt och beviljas därför högre hyra. 2 ärenden har vuxna barn som kommer att börja betala hyresdel. 6 ärenden har rådrom för att sänka hyran till den högsta godtagbara hyran för ärendena. Åtgärd: Utbildning i dokumentation planeras till våren 2023.</p>

Nr	Riskbeskrivning	Kontrollmoment	Kontrollmetod	Resultat av granskning	Åtgärd med slutdatum
Kontroll avseende oegentligheter, mutor och jäv	Risk att beslut påverkas på otillbörligt sätt.	Uppföljning av att regelverket är känt och följs.	<p>Information till personal om vad som gäller enligt regelverket avseende kontrollområdet oegentligheter, mutor och jäv genomförs på APT under året.</p> <p>Personal som i sin tjänst arbetar med upphandlade aktörer erbjuds fördjupad utbildning inom kontrollområdet.</p>	Granskningen är genomförd utan anmärkning Se motivering i åtgärds-kolumnen.	<p>På Ekonomiskt bistånds ledningsgrupp informerades enhetschefer om att informera samtliga medarbetare om mutor och jäv. På samtliga enheters APT har information lämnats avseende mutor och jäv. Detta har skett under hösten 2022.</p> <p>Inom avdelning Arbetsmarknad och konsument har information om regelverket getts på APT under året. Information om regelverket har också tagits upp på vuxenutbildningens ledningsmöten och APT.</p> <p>En utbildning inom kontrollområdet genomfördes under året för ett antal medarbetare inom förvaltningen via PwC.</p>

Fördjupad redovisning av kontrollmoment

Kontrollmoment Redovisning och kontroll – risk för att personer blir kvar längre än nödvändigt i nämndens verksamheter

Genomförd kontroll

En uppföljning gjordes under 2022 inom Utbildnings- och jobbcenter Arbetsmarknad (UJC-A) av 20 arbetssökande personer med mycket lång inskrivningstid i avdelningens verksamhetssystem. Syftet med uppföljningen var att finna gemensamma nämnare för dessa 20 personer för att kunna förklara de arbetssökandes långa inskrivningsperiod och för att kunna ge förslag på verksamhetsförbättringar.

Resultat av kontroll

Några mönster som kunde ses var att personerna, 10 kvinnor och 10 män, hade en relativt hög medelålder, 54 år för kvinnorna och 52 år för männen. Inskrivningstiden var i medeltal 8 år och en stor andel, 16 av 20, hade haft eller hade någon form av fysiska besvär. Av de 20 arbetssökande hade 15 varit inskrivna i ett program på Arbetsförmedlingen under 65 % i genomsnitt av sin inskrivningstid på UJC-A. Bland de 20 arbetssökande har 14 haft en eller flera arbetsmarknadsanställningar. Flertalet av de arbetssökande har haft mycket långa anställningar.

Åtgärder

Åtgärder som föreslogs utifrån uppföljningen var till exempel följande:

- Fördjupad kartläggning behövs för arbetssökande med mångfacetterad problembild, detta inbegriper läkarutlåtande och eventuella utredningar om arbetsförmåga
- Vissa arbetssökande inskrivna i ett längre program på Arbetsförmedlingen behöver aktiva insatser från UJC-A för att komplettera Arbetsförmedlingens insatser
- UJC-A behöver hålla sig a jour med vad de arbetssökande tagit del av hos Arbetsförmedlingen för att kunna ta vid i planering
- Arbetsmarknadsanställningar behöver åtminstone för vissa arbetssökande kompletteras med andra aktiva insatser.
- Förvaltningen behöver säkerställa att det finns rutiner som säkerställer att arbetssökande som inte längre är aktuella hos ekonomiskt bistånd skrivs ut.
- Förvaltningen behöver ställa högre krav på att de arbetssökande efter egen förmåga gör det som krävs för att bli självförsörjande